

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор за науково-педагогічної роботи

А. В. Пантелеймонов

« _____ » _____ 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА І СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ

рівень вищої освіти: бакалавр

галузь знань: 10 – Природничі науки

спеціальність: 106 Географія

освітня програма: Географія рекреації і туризму, Географія, Економічна та соціальна географія

вид дисципліни: обов'язкова

факультет геології, географії, рекреації і туризму

2019 / 2020 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

«_____» _____ 2019 року, протокол № ____

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Редін В.І. – к.геогр.н., доц. кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства;
Вірченко П.А. – к. геогр. н., доц. кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства;
Кравченко К.О. – к.геогр.н., доц. кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства.

Програму схвалено на засіданні кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства

Протокол від «_____» _____ 2019 року № ____

Завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства

_____ Немець Л. М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол від «_____» _____ 2019 року № ____

Голова методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму

_____ Жемеров О. О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 106. Географія.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного розуміння сучасних соціально-економічних і суспільно-політичних процесів в різних країнах і регіонах світу.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- схарактеризувати динаміку, тенденції, закономірності та перспективи соціальних, економічних та політичних процесів у регіонах світу;
- дати комплексну суспільно-географічну характеристику зарубіжних країн світу за регіонально-континентальним принципом, зокрема проаналізувати природно-ресурсний потенціал, населення, галузеву та територіальну структуру господарства, зовнішньоекономічні зв'язки зарубіжних країн;
- охарактеризувати особливості розміщення продуктивних сил у межах окремих регіонів, умови та особливості їх розвитку;
- визначити особливості просторової організації суспільства;
- розглянути транспортні й інфраструктурні мережі та системи;
- провести комплексні суспільно-географічні порівняння різних країн та регіонів світу.

1.3. **Кількість кредитів**, що згідно навчального плану виділено на вивчення навчальної дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія», складає 7,0 кредитів.

1.4. **Загальна кількість годин**, що згідно навчального плану виділено на вивчення навчальної дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія», складає 210 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
<u>Нормативна навчальна дисципліна</u> (дисципліна професійної та практичної підготовки)	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
<u>3-й</u>	—
Семестр	
<u>5-й, 6-й</u>	—
Лекції	
<u>84 год.</u>	—
Практичні, семінарські заняття	
<u>52 год.</u>	—
Лабораторні заняття	
—	—
Самостійна робота	
<u>74 год.</u>	—
Індивідуальні завдання	
—	

1.6. Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

- володіти суспільно-географічною термінологією та орієнтацію в сучасних процесах світового господарства, які суттєво впливають на географію господарських комплексів зарубіжних країн;
- знати особливості сучасної політичної карти світу, історико-географічних регіонів та типи зарубіжних країн за рівнем соціально-економічного розвитку;
- вміти виявляти особливості територіальної організації суспільства регіонів та країн світу;
- знати особливості природно-ресурсного потенціалу, населення, господарства субрегіонів та окремих країн, їх місце і роль у світовому господарстві, спеціалізацію окремих країн і субрегіонів світу в міжнародному поділі праці;
- складати комплексну соціально-економічну характеристику регіонів та окремих країн світу та порівняльні характеристики регіонів та країн світу (географічного положення, ресурсозабезпеченості, геодемографічних процесів, структури й особливостей розселення населення, галузевої й територіальної структури господарства тощо);
- визначати сучасні проблеми регіонального розвитку країн світу;
- знати основну географічну номенклатуру (центри видобутку корисних копалин, промислового виробництва, великі транспортні вузли та магістралі, світові порти тощо);
- творчо використовувати літературні, статистичні й Інтернет-джерела для підготовки повідомлень, рефератів, аналітичних записок тощо.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

5-й семестр

РОЗДІЛ 1

Суспільно-географічна характеристика країн Англо-Америки

Тема 1. Вступ до дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія»

Теоретичні і методологічні основи курсу «Регіональна економічна і соціальна географія». Об'єкт, предмет та методи дослідження регіональної економічної і соціальної географії світу. Теоретичні засади країнознавчої науки (базові вчення, географічні теорії, концепції). Базові поняття. Зв'язок регіональної економічної і соціальної географії світу з іншими науками.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Англо-Америки

Загальні відомості про регіон. Економіко-географічне та геополітичне положення, їх оцінка. Склад регіону. Особливості історичного, культурного, соціально-економічного розвитку. Природно-ресурсний потенціал, його оцінка. Населення: чисельність та його динаміка, демографічна ситуація, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Рівень урбанізації. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Англо-Америки. Місце регіону в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Англо-Америки. Загальна характеристика сільського господарства регіону. Транспорт і сфера послуг. Зовнішньоекономічні зв'язки. Науково-технічний розвиток.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика США

Історія відкриття, заселення й господарського освоєння США. Коротка історія формування політичної й адміністративно-територіальної карти країни. Форма державного правління й державного устрою США. Сучасний адміністративно-територіальний поділ держави. Міжнародні організації, до складу яких входить держава. Політико- й економіко-географічне положення США та їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал країни та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин.

Чисельність, динаміка, демографічна ситуація, структура, характер розселення населення США. Американці. «Американський спосіб життя». «Небіле» та іспаномовне населення. Корінне населення. Імміграція. Субурбанізація, контрурбанізація. Американське місто. Позаметрополітенське розселення. Українська діаспора в США.

Позиції в світі. Соціально-економічні, політичні та природні передумови перетворення США в найрозвинутішу і найбагатшу країну світу.

Структура господарства. Роль науки. Університети. Державномонополістичне регулювання. Транснаціональні корпорації. Військово-промисловий крмплекс. Промисловість, його галузева та територіальна структура (енергетика, чорна і кольорова металургія, хімічна промисловість, машинобудування, автомобільна промисловість, авіаракетокосмічна промисловість, електротехнічна і електронна промисловість, легка і харчова). Високотехнологічні виробництва. Промислові райони. Сільське господарство: рівень розвитку і значення. Аграрні відносини. Форми ведення. Вплив НТП. Співвідношення рослинництва і тваринництва. Ефективність, територіальна спеціалізація і концентрація. Структура, головні галузі та райони спеціалізації. Спеціалізація і типи ферм. Транспорт: значення окремих видів. Сучасний стан залізничного транспорту, головні вантажопотоки. Щільність залізничних доріг. Значення автомобільного транспорту. Дорожня мережа (автобани). Трубопровідний транспорт, його значення у транспортній системі. Розміщення мережі трубопроводів. Значення великих озер і р. Міссісіпі. Морський транспорт: його значення, роль каботажу, головні порти. Повітряний транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Сфера послуг: значення в економіці та її галузі:

внутрішня торгівля, реклама, культура, мистецтво, охорона здоров'я, житлово-комунальне господарство, туризм.

Характер, структура і географія зовнішніх економічних зв'язків.

Внутрішні відмінності, природна і культурна спадщина. Північ. Мегаполіс Босваш. Нова Англія – класичний приклад старопромислового району. Комплексна характеристика Великого Нью-Йорка. Вашингтон. Приозер'я. Чикаго. Північно-Західний центр. Південь. Гірські штати. Каліфорнія. Агломерації Лос-Анджелеса і Сан-Франциско. Північний Захід. Аляска. Гавайї. Англо-Америка як культурний регіон.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика Канади

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння Канади. Форма державного правління й державного устрою країни. Адміністративно-територіальний поділ держави. Політико- й економіко-географічне положення Канади, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Чисельність, динаміка, демографічна ситуація, структура, характер розселення населення Канади. Корінне населення. Англо-французький дуалізм. Українці в Канаді. Інтеграція в США. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Канади. Місце в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Канади. Особливе значення гірничодобувної промисловості, її структура. Характеристика галузей обробної промисловості. Головні промислові центри. Сільське господарство: технічне оснащення, значення галузей та їх розміщення. Транспорт: його розвиток і особливості. Структура транспортної системи і характеристика видів транспорту. Сфера послуг країни. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності. Провінції Онтаріо і Квебек. Степові провінції. Британська Колумбія. Канадська північ. Природна і культурна спадщина. Проблеми і перспективи розвитку Канади.

РОЗДІЛ 2

Суспільно-географічна характеристика країн Латинської Америки

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Латинської Америки

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння та формування політичної карти Латинської Америки. Загальні відомості про регіон. Економіко-географічне та геополітичне положення, їх оцінка. «Сусідство» з США. Склад регіону. Сучасна політична карта регіону. Особливості історичного, культурного, соціально-економічного розвитку. Природно-ресурсний потенціал, його оцінка. Населення: чисельність та його динаміка, демографічна ситуація, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Рівень урбанізації, міста-гіганти. Сільське розселення, спосіб та умови життя. Українці в Аргентині, Бразилії та Уругваї. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Латинської Америки. Місце регіону в міжнародному поділі праці. Аграрно-сировинна спеціалізація. «Нові індустріальні країни». Галузева й територіальна структура промисловості Латинської Америки. Експортні галузі добувної промисловості. Гірничопромислові райони. Старі та нові галузі обробної промисловості, райони їх концентрації. Загальна характеристика сільського господарства регіону. Споживчі культури. Плантаційні культури. Тваринництво. Транспорт: його розвиток і особливості. Структура транспортної системи і характеристика видів транспорту. Трансконтинентальні шляхи. Панамський канал. Сфера послуг регіону. Природна і культурна спадщина. Рекреація і туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Бразилії

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння Бразилії. Форма державного правління й державного устрою країни. Адміністративно-територіальний поділ держави. Політико- й економіко-географічне положення Бразилії, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Чисельність, динаміка,

демографічна ситуація, структура, характер розселення населення Бразилії. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Бразилії. Місце в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Бразилії. Головні промислові центри. Загальна характеристика сільського господарства, головні галузі та особливості їх розміщення. Транспорт: його розвиток та особливості. Структура транспортної системи і характеристика основних видів транспорту. Сфера послуг країни. Рекреація і туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика Мексики

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння Мексики. Форма державного правління й державного устрою країни. Адміністративно-територіальний поділ держави. Політико- й економіко-географічне положення Мексики, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Чисельність, динаміка, демографічна ситуація, структура, характер розселення населення Мексики. Корінне населення. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Мексики. Місце в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Мексики. Головні промислові центри. Загальна характеристика сільського господарства, головні галузі та особливості їх розміщення. Транспорт: його розвиток та особливості. Структура транспортної системи і характеристика основних видів транспорту. Сфера послуг країни. Рекреація і туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика Ла-Платських країн. Суспільно-географічна характеристика Аргентини

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) Ла-Платських країн. Рекреація і туризм.

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння Аргентини. Форма державного правління й державного устрою країни. Адміністративно-територіальний поділ держави. Політико- й економіко-географічне положення Аргентини, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Чисельність, динаміка, демографічна ситуація, структура, характер розселення населення Аргентини. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Аргентини. Місце в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Аргентини. Головні промислові центри. Загальна характеристика сільського господарства, головні галузі та особливості їх розміщення. Транспорт: його розвиток та особливості. Структура транспортної системи і характеристика основних видів транспорту. Сфера послуг країни. Рекреація і туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності.

Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Північного Сходу Південної Америки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Північного Сходу Південної Америки. Рекреація і туризм.

Тема 6. Суспільно-географічна характеристика країн Центральної Америки і Вест-Індії

Країни Центральної Америки: загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості

економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Центральної Америки. Рекреація і туризм. Економіко-географічна характеристика Коста-Ріки.

Країни Вест-Індії: загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Вест-Індії. Рекреація і туризм. Економіко-географічна характеристика Багамських островів і Куби.

Тема 7. Суспільно-географічна характеристика Андських країн

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) Андських країн. Рекреація і туризм.

РОЗДІЛ 3

Суспільно-географічна характеристика Австралії та Океанії

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Австралійського Союзу

Історія відкриття, заселення й господарського освоєння Австралії. Коротка історія формування політичної й адміністративно-територіальної карти країни-континента. Форма державного правління й державного устрою Австралії. Сучасний адміністративно-територіальний поділ держави. Австралія – одна з провідних країн в басейні Тихого океану. Міжнародні організації, до складу яких входить держава. Політико- й економіко-географічне положення Австралії та їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал країни та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Динаміка, структура, характер розселення населення Австралії. Демографічні, соціальні, культурні процеси. Проблеми урбанізації. Корінне населення. Українці в Австралії. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Австралії. Місце Австралії в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Австралії. Загальна характеристика сільського господарства Австралії. Транспорт і сфера послуг країни-континента. Зовнішньоекономічні зв'язки. Австралія і Японія. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності та міста Австралії. Порівняльна суспільно-географічна характеристика економічних районів (адміністративно-територіальних одиниць) Австралії. Проблеми і перспективи розвитку Австралії.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії та Океанії

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння та формування політичної карти Нової Зеландії та Океанії. Поділ Океанії на Меланезію, Полінезію та Мікронезію. Форма державного правління й державного устрою країн регіону. Політико- й економіко-географічне положення Нової Зеландії та Океанії, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал регіону та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Динаміка, структура, характер розселення населення Нової Зеландії та Океанії. Демографічні, соціальні, культурні процеси. Проблеми урбанізації. Корінне населення регіону. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Нової Зеландії та Океанії. Місце Нової Зеландії та Океанії в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Нової Зеландії та Океанії. Загальна характеристика сільського господарства Нової Зеландії та Океанії. Транспорт і сфера послуг регіону. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності Нової Зеландії та Океанії. Порівняльна суспільно-географічна характеристика окремих країн регіону. Проблеми і перспективи розвитку Нової Зеландії та Океанії.

РОЗДІЛ 4

Суспільно-географічна характеристика країн Африки

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Африки

Загальні дані про площу і населення. Склад території. Економіко-географічне положення, його оцінка та значення для розвитку країн Африки. Мінеральний та енергетичний склад ресурсів. Водні проблеми. Господарське значення лісних ресурсів. Політична карта, її зміни за історичний період і сучасний стан. Головні політичні проблеми сучасної Африки. Типи країн.

Населення: чисельність, динаміка і демографічна структура. Етнічний і расовий склад. Головні народності. Релігійний склад. Міграція африканського населення та її напрями. Міське і сільське населення. Міста.

Господарство: рівень розвитку країн. Багатоукладність. Особливості розвитку господарства різних країн. Сільське господарство: значення в розвитку економіки африканських країн. Характеристика сучасного аграрного складу. Рівень сучасного розвитку в межах країн. Продовольча проблема. Галузева структура. Головні експортні культури та їх розміщення. Споживчі культури корінного населення. Особливості розвитку і розміщення тваринництва. Сільськогосподарські зони.

Промисловість: структура і значення. Значення Африки в сучасному світі за запасами мінеральних ресурсів. Гірничопромислові райони Африки. Енергетична база. Обробна промисловість. Кустарне виробництво.

Транспорт: значення транспортної системи, її склад. Залізничний, водний транспорт та їх значення. Крупні транспортні центри міжнародного значення (морські порти, аеропорти та ін). Зовнішньоекономічні зв'язки.

Головні регіональні групи країн Африки. Головні риси схожості і відмінності в структурі та розміщенні економіки. Типи країн.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Північної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Північної Африки. Рекреація і туризм.

Єгипет: формування території і населення. Особливості розселення населення. Політична система. Економіко-географічне положення. Оцінка природних ресурсів. Головні риси сучасного господарства. Особливе значення бавовни. Енергетична база. Промисловість. Суецький канал і його значення для економіки країни. Зовнішньоекономічні зв'язки. Внутрішні економіко-географічні відмінності.

Алжир: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Ресурси Сахари та їх використання. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Промисловість та її галузі. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Західної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Західної Африки. Рекреація і туризм.

Нігерія: територія і економіко-географічне положення. Оцінка природних умов і ресурсів. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Сільське господарство та його структура. Головні райони експортних культур – какао, арахісу, масленої пальми. Розвиток гірничовидобувної промисловості, нафтовидобутку. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки. Внутрішні економіко-географічні відмінності.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Східної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Східної Африки. Рекреація і туризм.

Ефіопія: територія і економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Сільське господарство, його значення в економіці. Географія галузей. Промисловість: структура і розміщення. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки. Внутрішні економіко-географічні відмінності.

Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Центральної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Центральної Африки. Рекреація і туризм.

Тема 6. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Південної Африки. Рекреація і туризм.

ПАР: територія і географічне положення. Багатство і різновиди мінеральних ресурсів. Оцінка інших природних умов і ресурсів. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Промисловість: співвідношення гірничодобувної та обробної промисловості, головні райони їх розміщення. Сільське господарство: структура, розміщення галузей. Транспортна система. Зовнішньоекономічні зв'язки.

6-й семестр

РОЗДІЛ 5

Суспільно-географічна характеристика країн Європи

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика країн Західної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація. Імпорт робочої сили.

Етапи і рівень економічного і соціального розвитку. Інтеграційні процеси. Європейський Союз – один з основних полюсів розвитку в сучасному світі. Проблема розширення ЄС. Науково-технічний і виробничий потенціал.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Аграрна політика ЄС. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Німеччина, Франція, Велика Британія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Північної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Швеція: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Іспанія та Італія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Східної і Центральної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Польща: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Болгарія і Хорватія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

РОЗДІЛ 6

Суспільно-географічна характеристика країн Азії

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика країн Північної та Центральної Азії

Економіко-географічна характеристика Азії. Загальні відомості про регіон Північна та Центральна Азія, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика

господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Північної та Центральної Азії. Рекреація і туризм.

Казахстан: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Промисловість та її галузі. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Західної Азії

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Південно-Західної Азії. Рекреація і туризм.

Туреччина: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Азії

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Південної Азії. Рекреація і туризм.

Індія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Азії

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Південно-Східної Азії. Рекреація і туризм.

Індонезія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Східної Азії

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Східної Азії. Рекреація і туризм.

Японія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 6. Суспільно-географічна характеристика Російської Федерації

Загальні відомості про країну, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) Росії. Рекреація і туризм.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь- го	у тому числі					усь- го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1												
Суспільно-географічна характеристика країн Англо-Америки												
Тема 1. Вступ до дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія»	0,5					0,5						
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Англо-Америки	20	10	10									
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика США	1,5					1,5						
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика Канади	6	4	2									
Разом за розділом 1	28	14	12			2						
РОЗДІЛ 2												
Суспільно-географічна характеристика країн Латинської Америки												
Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Латинської Америки	15,5	8	6			1,5						
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Бразилії	4,5	4				0,5						
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика Мексики	2,5	2				0,5						
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика Ла-Платських країн. Суспільно-географічна характеристика Аргентини	2,5	2				0,5						
Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Північного Сходу Південної Америки	1					1						
Тема 6. Суспільно-географічна характеристика країн	2,5	2				0,5						

Центральної Америки і Вест-Індії												
Тема 7. Суспільно-географічна характеристика Андських країн	2,5	2				0,5						
Підготовка до контрольної роботи роботи 1	7	2				5						
Разом за розділом 2	38	22	6			10						
РОЗДІЛ 3												
Суспільно-географічна характеристика Австралії та Океанії												
Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Австралійського Союзу	10,5	6	4			0,5						
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії та Океанії	7	4	2			1						
Разом за розділом 3	17,5	10	6			1,5						
РОЗДІЛ 4												
Суспільно-географічна характеристика країн Африки												
Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Африки	13	6	6			1						
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Північної Африки	6,5	4	2			0,5						
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Західної Африки	3	2				1						
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Східної Африки	3	2				1						
Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Центральної Африки	3	2				1						
Тема 6. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Африки	1					1						
Підготовка до залікової роботи	7	2				5						
Разом за розділом 4	36,5	18	8			10,5						
Всього за 5-й семестр	120	64	32			24						
РОЗДІЛ 5												
Суспільно-географічна характеристика країн Європи												

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика країн Західної Європи	10	2	4			4						
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Північної Європи	6	2	2			2						
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Європи	5	2				3						
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Східної і Центральної Європи	7	2	2			3						
Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Європи	7	2	2			3						
Підготовка до контрольної роботи 2	10	2				8						
Разом за розділом 5	45	12	10			23						
РОЗДІЛ 6												
Суспільно-географічна характеристика країн Азії												
Тема 1. Суспільно-географічна характеристика країн Північної та Центральної Азії	4		2			2						
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Західної Азії	8	2	2			4						
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Азії	6	2	2			2						
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Азії	7	2	2			3						
Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Східної Азії	6	2	2			2						
Тема 6. Суспільно-географічна характеристика Російської Федерації	2					2						

Разом за розділом 6	33	8	10			15						
Підготовка до екзаменаційної роботи	12					12						
Разом за 6-й семестр	90	20	20			50						
Разом за курс	210	84	52			74						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5-й семестр		
1-2 розділи		
1	Північна Америка. США: загальна характеристика, історія формування, ЕГП, ПРП	2
2	Населення США	4
3	Господарство США	4
4	Суспільно-географічна характеристика Канади	2
5	Латинська Америка: загальна характеристика, політична карта, ЕГП, ПРП	2
6	Населення та господарство Латинської Америки	4
	Разом за 1-2 розділами	18
3-4 розділи		
1	Суспільно-географічна характеристика Австралії	4
2	Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії та Океанії	2
3	Загальна характеристика Африки. Політична карта Африки. Природно-ресурсний потенціал	2
4	Населення та загальна характеристика господарства Африки	4
5	Суспільно-географічна характеристика країн Північної Африки	2
	Разом за 3-4 розділами	14
	Разом за 5-й семестр	32
6-й семестр		
1	Суспільно-географічна характеристика країн Західної Європи	4
2	Суспільно-географічна характеристика країн Північної та Південної Європи	2
3	Суспільно-географічна характеристика країн Східної, Центральної та Південно-Східної Європи	4
4	Суспільно-географічна характеристика країн Північної та Центральної Азії	2
5	Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Західної Азії	2
6	Суспільно-географічна характеристика країн Південної Азії	2
7	Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Азії	2
8	Суспільно-географічна характеристика країн Східної Азії	2
	Разом за 6-й семестр	20
	Разом за курс	52

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
5-й семестр		
1-й розділ		
1	Опанувати тему: «Теоретичні і методологічні основи курсу «Регіональна	0,5

	економічна і соціальна географія» (об'єкт, предмет та методи дослідження регіональної економічної і соціальної географії; теоретичні засади країнознавчої науки (базові вчення, географічні теорії, концепції); понятійно-термінологічний апарат; зв'язки регіональної економічної і соціальної географії з іншими науками)». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	
2	Опанувати тему: «Історія відкриття, заселення та господарського освоєння США». Виконати відповідні практичні завдання, що надаються в методичній розробці до практичного заняття. Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	0,5
3	Опанувати тему: «Сфера послуг США». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	0,5
4	Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку США». Виконати відповідні практичні завдання, що надаються в методичній розробці до практичного заняття. Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	0,5
2-й розділ		
5	Опанувати тему: «Транспортна система Латинської Америки. Характеристика основних видів транспорту». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	0,5
6	Опанувати тему: «Зовнішньоекономічні зв'язки Латинської Америки. Товарна і географічна структура зовнішньої торгівлі». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	0,5
7	Опанувати тему: «Рекреація і туризм Латинської Америки. Проблеми і перспективи розвитку регіону». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	0,5
8	Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку Бразилії». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи	0,5
9	Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку Мексики». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи	0,5
10	Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку Аргентини». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи	0,5
11	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Північного Сходу Південної Америки». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи	1
12	Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку країн Центральної Америки і Вест-Індії». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи	0,5
13	Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку Андських країн». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи	0,5
14	Підготуватися до написання контрольної роботи I	5
	Разом за 1-2 розділи	12
3-й розділ		
15	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика економічних районів (або адміністративно-територіальних одиниць) Австралійського Союзу». Виконати відповідні практичні завдання, що надаються в методичній розробці до практичного заняття	0,5

16	Опанувати тему: «Економіко-географічна характеристика окремих країн Океанії». Виконати відповідні практичні завдання, що надаються в методичній розробці до практичного заняття. Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	1
4-й розділ		
17	Опанувати тему: «Транспортна система Африки. Характеристика основних видів транспорту». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	0,5
18	Опанувати тему: «Зовнішньоекономічні зв'язки Африки. Рекреація і туризм Африки. Проблеми і перспективи розвитку материка». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	0,5
19	Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку країн Північної Африки». Підготуватися до тестового контролю на практичному занятті	0,5
20	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Західної Африки». Підготуватися до письмових питань при написанні залікової роботи	1
21	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Східної Африки». Підготуватися до письмових питань при написанні залікової роботи	1
22	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Центральної Африки». Підготуватися до письмових питань при написанні залікової роботи	1
23	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Південної Африки». Підготуватися до тестового контролю на практичному занятті	1
24	Підготуватися до написання залікової роботи	5
	Разом за 3-4 розділи	12
	Разом за 5-й семестр	24
6-й семестр		
5-й розділ		
31	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Австрії, Ірландії, Монако». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	4
32	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Ісландії». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	2
33	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Андорри, Сан-Маріно». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	3
34	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Литви, Латвії, Естонії». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	3
35	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Албанії, Сербії, Чорногорії». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	3
42	Підготуватися до написання контрольної роботи 2	8
6-й розділ		
36	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Узбекистану». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	2
37	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Афганістану, Йорданії, Оману». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	4
38	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Пакистану». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	2
39	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика В'єтнаму, Лаосу». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті	3
40	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Монголії».	2

	<i>Підготуватися до усного опитування на практичному занятті</i>	
41	<i>Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Російської Федерації». Підготуватися до письмових питань при написанні екзаменаційної роботи</i>	2
43	<i>Підготуватися до написання екзаменаційної роботи</i>	12
	Разом за 5-6 розділи	50
	Разом за 6-й семестр	50
	Разом за курс	74

6. Індивідуальні завдання

7. Методи контролю

1. Тестування.
2. Перевірка виконання практичних робіт (письмові відповіді на питання, складання картосхем, графіків, діаграм, таблиць, схем, математичний аналіз статистичних даних, підготовка презентацій тощо).
3. Усне опитування на практичних заняттях.
4. Написання 2-х контрольних робіт.
5. Написання залікової роботи (в 5-му семестрі).
6. Написання екзаменаційної роботи (в 6-му семестрі).

8. Схема нарахування балів

5-й семестр

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання																				Залі- кова робота	Су- ма
Розділ 1				Розділ 2								Розділ 3		Розділ 4							
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	КР	T1	T2	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
	ПР 1-5		ПР 6	ПР 1-3								ПР 1-2	ПР 3	ПР 4	ПР 5-6	ПР 7					
	21,5		3	14,5							20	6	3	3	6	3				20	100

T1, T2 ... T6 – теми розділів

ПР – практична робота

КР – контрольна робота, передбачена навчальним планом

6-й семестр

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання													Екзамен	Сума
Розділ 5						Розділ 6						Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	КР	T1	T2	T3	T4	T5	T6			
ПР 1-2	ПР 3		ПР 4	ПР 5		ПР 6	ПР 7	ПР 8	ПР 9	ПР 10				
6	4	4	4	4	20	3	3	4	4	4		60	40	100

T1, T2 ... T6 – теми розділів

ПР – практична робота

КР – контрольна робота, передбачена навчальним планом

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література:

1. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн : навчальний посібник / В. В. Безуглий. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 704 с.
2. Безуглий В. В. Регіональна економічна і соціальна географія світу : навчальний посібник / В. В. Безуглий, С. В. Козинець. – [2-ге вид., доп., перероб.]. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 688 с.
3. Воронин В. П. Мировое хозяйство и экономика стран мира : учебное пособие для вузов / В. П. Воронин. – М. : Финансы и статистика, 2007. – 237 с.
4. Економіка зарубіжних країн : навчальний посібник для вузів: / А. П. Голіков, О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова, П. О. Черномаз. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 463 с.
5. Економіка зарубіжних країн : навчальний посібник для вузів / В. В. Ковалевський, Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, А. А. Наумчик; за ред. В. М. Осипова. – [3-тє вид., перероб. та доп.]. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 543 с.
6. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн / Під ред. проф. Є. П. Качана. – Тернопіль, 1997. – 200 с.
7. Економічна і соціальна географія світу : навчальний посібник / За ред. С. П. Кузика. – Львів : Світ, 2002. – 672 с.
8. Мировая экономика. Экономика зарубежных стран / Под ред. В. П. Колесова. – М. : Флинта, 2000. – 480 с.
9. Социально-экономическая география зарубежного мира / Под ред. В. В. Вольского. – [2-е изд., испр.]. – М. : Дрофа, 2003. – 560 с.
10. Страноведение : учебное пособие / П. И. Рогач, Н. Е. Косяков, В. Г. Гаркавая, С. В. Лукьянчик. – Минск : Издательство Белорусского экономического университета, 2003. – 284 с.
11. Страны мира. 2006 : справочник: / В. В. Агрономов, С. В. Андреев, А. С. Андрианов, И. А. Анипченко; под общ. ред. С. Лаврова. – М. : Республика, 2006. – 590 с.
12. Тарасенко Н. Г. Экономическая и социальная география мира : конспекты тем по программам Министерства образования и науки Украины / Н. Г. Тарасенко. – Донецк : Центр подготовки абитуриентов, 1999. – 247 с.
13. Экономическая и социальная география стран ближнего зарубежья : пособие для вузов / Под ред. М. П. Ратановой. – М. : Дрофа, 2004. – 576 с.
14. Экономическая, социальная и политическая география мира. Регионы и страны / Под ред. С. Б. Лаврова, Н. В. Каледина. – М. : Гардарики, 2002. – 928 с.
15. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни : підручник / В. М. Юрківський. – [2-ге вид.]. – К. : Либідь, 2001. – 416 с.

Допоміжна література:

1. Голиков А. П. Экономика зарубежных стран : учебное пособие для вузов. – Харьков : Издательство ХНУ им. В. Н. Каразина, 2000. – 68 с.
2. Желтиков В. П. Экономическая география / В. П. Желтиков, Н. Г. Кузнецов, С. Г. Тяглов. – Ростов н/Д : Феникс, 2001. – 384 с.
3. Косолапов А. Б. Туристское страноведение: Европа и Азия : учебно-практическое пособие для вузов. – М. : КНОРУС, 2006. – 395 с.
4. Ломакин В. К. Мировая экономика : учебник / В. К. Ломакин. – М. : Финансы, 1998. – 719 с.
5. Максаковский В. П. Географическая картина мира. Кн. I: Общая характеристика мира / В. П. Максаковский. – М. : Дрофа, 2008. – 495 с.
6. Максаковский В. П. Географическая картина мира. Кн. II: Региональная характеристика мира / В. П. Максаковский. – М. : Дрофа, 2009. – 480 с.
7. Масляк П. О. Словник-довідник учня з економічної і соціальної географії світу / П. О. Масляк, Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. – К. : Лібра, 1996. – 145 с.
8. Олейник А. П. Страны мира в цифрах / 2011 [Электронный ресурс] / А. П. Олейник. – Электронное издание, 2011, 2-е изд. – 62 с. – Режим доступа : <http://www.alleng.ru/d/geog/geo030.htm>
9. Погорлецкий А. И. Экономика зарубежных стран : учебник. – СПб. : Издательство Михайлова В. А., 2000. – 491 с.
10. Родионова И. А. Экономическая география : учебно-справочное пособие / И. А. Родионова. – М. : Московский лицей, 2001. – 239 с.
11. Социально-экономические концепции стран мира на рубеже тысячелетий (власть, экономика, социальная сфера): Международная энциклопедия. – М. : Издательство Международного университета «Содружество» 2000. – 191 с.
12. Ушаков Д. С. Страноведение : учебное пособие для вузов. – М. : Ростов-н/Д: MapT, 2007. – 253 с.
13. Юрківський В. М. Країни світу : довідник / В. М. Юрківський. – К. : Лібра, 2001. – 332 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.worldbank.org
2. Офіційний сайт Світової Торгівельної Організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wto.org
3. Офіційний сайт Комісії ООН з промислового розвитку ЮНІДО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unido.org
4. Офіційний сайт корпорації British Petroleum (статистика з енергетики – Statistical Review of World Energy) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.bp.com
5. Офіційний сайт OICA (International Organization of Motor Vehicle Manufacturers) – статистика з машинобудування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.oica.net
6. Офіційний сайт Всесвітньої організації World Steel Association (статистика з чорної металургії) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.worldsteel.org
7. Офіційний сайт FAO (статистика з сільського господарства – Food and Agricultural Organization of the United Nations) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.fao.org
8. Офіційний сайт компанії CNN [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.money.cnn.com
9. Офіційний сайт ЦРУ США (статистика за країнами World Factbook) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.cia.gov

10. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку (Organisation for Economic Cooperation and Development) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.oecd.org
11. Офіційний сайт консалтингової компанії «Влант» (статистика по світовому господарству) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vlant-consult.ru/projects/materials/>
12. Сайт регіональної статистики[Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.world-gazetteer.com
13. Географія світу[Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.geo-tur.narod.ru
14. Країни світу[Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.world-countries.org.ua
15. Країни світу[Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.allcountries.org.ua
16. Країни світу[Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.strani.ru
17. Офіційний сайт Австралійського статистичного бюро[Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.abs.gov.au